
HT Anja Moisio

PÄÄTÖS

HT Anja Moisio – Toimenpiteet, joihin vuoden 2016 laaduntarkastuksessa saatu Hylätty-tulos antaa aihetta

Asian vireilletulo

Tilintarkastuslain (459/2007 ja 1141/2015) mukaan tilintarkastaja määrätään laaduntarkastukseen vähintään kuuden vuoden välein, jos on kyse tilintarkastajasta, joka ei tarkasta yleisen edun kannalta merkittävää yhteisöä.

HT Anja Moisio on määrätty tilintarkastuslain mukaiseen laaduntarkastukseen vuosina 2009, 2011, 2015 ja 2016.

Vuonna 2009 Moisio laaduntarkastuksen tulos oli "Laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella". Laaduntarkastuksen tulos vahvistettiin Helsingin seudun ja Hämeen kauppakamareiden tilintarkastusvaliokunnan (TIVA) kokouksessa 10.5.2010.

Kun laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella, tilintarkastajalle annetaan pääsääntöisesti vuoden verran aikaa parantaa tilintarkastustyönsä laatua ennen kuin laaduntarkastusta jatketaan. Tilintarkastajan edellytetään reagoivan kritiikkiin määräajan kuluessa parantamalla tilintarkastustyönsä laatua. Uusintatarkastuksen jälkeen suoritus voi olla ainoastaan "Hyväksytty kommentein" tai "Hylätty". Uusintatarkastuksen tekee toinen laaduntarkastaja kuin se, joka teki uusintatarkastukseen johtaneen laaduntarkastuksen.

TIVA määräsi Moisio laaduntarkastusta jatkettavaksi 27.5.2011 pidetyssä kokouksessaan. Moisio vuoden 2011 laaduntarkastuksen tulos oli "Hylätty".

Moisio haki valtion tilintarkastuslautakunnalta (VALA) valittamalla muutosta TIVAn 23.5.2012 tekemään päätökseen "Hylätty"-tuloksesta. Moisio vaati, että TILAn päätös on kumottava ja hänelle on määrättävä uusintatarkastus. Samoin Moisio vaati, että VALAn on kiellettävä TIVAA esittämästä Keskuskauppamarin tilintarkastuslautakunnalle (TILA), että Moisio HTM-tilintarkastajan hyväksyminen peruutetaan, ainakin siihen asti kun VALA on antanut päätöksensä valitukseen.

VALA hylkäsi 5.2.2013 annetulla päätöksellä Moisio valituksen. VALAn päätöksen mukaan "Kysymys siitä, missä määrin laaduntarkastuksen tulos on Moisio osalta yksin tai muiden perusteiden kuitenkin täyttää tilintarkastuslain 50 §:n 1 momentin tarkoittaman edellytyksen hyväksymisen peruuttamiseksi, arvioidaan vasta peruuttamista koskevan esityksen käsittelyn yhteydessä Moisio erillisen kuulemisen jälkeen, ensin asianomaisessa TIVAssa, sen esityksen perusteella TILAssa ja sen mahdollisesta esityksestä viimein VALAssa, jonka hyväksymistä koskevasta päätöksestä, voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen."

TIVA määräsi Moisio vuonna 2015 laaduntarkastukseen. Laaduntarkastuksen tulokseksi tuli "Laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella".

Moision laaduntarkastusta jatkettiin vuonna 2016. Laaduntarkastaja ehdotti tulokseksi "Laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella". Koska kyseessä oli jo vuodelta 2015 jatkettu uusintatarkastus, tulos muuttui tilintarkastusvalvonnan jatkokäsittelyssä "Hylätty"-tulokseksi. Päätös "Hylätty"-tuloksesta lähetettiin Moisiolle 30.12.2016. Moisio lähetti päätöksen johdosta oikaisuvaatimuksen, joka saapui myöhässä PRH:n kirjaamoon 22.2.2017 (liite 2).

Moision oikaisuvaatimus käsitellään Tilintarkastuslautakunnan kokouksen asiana 2. Oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta, koska se oli saapunut myöhässä.

Tilintarkastajan selvitys

Moision myöhässä saapunut oikaisuvaatimus käsitellään vastineena kuulemismahdollisuuteen, joka lähetettiin hänelle sähköpostitse 20.2.2017.

Moisio kertoo, että hänet on hyväksytty HTM-tilintarkastajaksi 1976. Tilitoimistoyrittäjänä hän on toiminut vuodesta 1970 tehden sivutoimisesti joitakin tilintarkastuksia. Päätoimisena tilintarkastajana Moisio on toiminut vuodesta 1988.

Moisio esittää selvityksessään kannanottonsa joihinkin laaduntarkastajan päätelmissä esitettyihin puutteellisuuksiin.

Moisio kertoo täyttävänsä kuluvana vuonna 70 vuotta ja haluavansa jatkaa tilintarkastussarkaansa vielä muutaman vuoden.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa Moisiolle varoituksen (Tilintarkastuslaki (1141/2015) 10 luku 1 §),

Perustelut

Helsingin seudun ja Hämeen kauppakamareiden tilintarkastusvaliokunnan (TIVA) päätti 23.5.2012 Moision laaduntarkastuksen tulos on "Hylätty". TIVA käynnisti samassa yhteydessä prosessin Moision hyväksymisen perumiseksi. Moisio valitti TIVAn päätöksestä VALAan, joka hylkäsi valituksen. VALAn päätöksen mukaan edellytykset hyväksymisen peruuttamiseksi arvioidaan vasta peruuttamista koskevan esityksen käsittelyn yhteydessä Moision erillisen kuulemisen jälkeen. TIVA ei tehnyt enää uutta esitystä hyväksymisen peruuttamiseksi, mutta määräsi Moision uuteen laaduntarkastukseen vuonna 2015. Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan (TILA) vuonna 2014 antaman päätöksen mukaista toimintaperiaatetta "Hylätty"-tuloksen aiheuttamista seuraamuksista ei noudatettu. Vuoden 2015 laaduntarkastuksen tulos oli "Hylätty".

Vuoden 2016 laaduntarkastuksen yhteenvetolomakkeella laaduntarkastaja toteaa mm., että Moisiolla ei ole laadunvalvontajärjestelmää. Tilintarkastuksen suunnitteluvaiheessa todettiin useita kehittämiskohteita. Kummassakin tarkastetussa toimeksiannossa oli tavoitteena tehdä substanssipohjainen taseen ja tuloslaskelman tarkastus. Itse toimenpiteet jäivät kuitenkin suppeiksi erityisesti suuremmissa toimeksiannossa. Dokumentaatiosta tilintarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus, laajuus ja johtopäätös eivät olleet vaikeuksista todettavissa. Johtopäätös- ja raportointivaiheessa havaittiin, että toisessa toimeksiannossa ei ollut vahvistuskirjettä. Toisessa se oli, mutta päiväämättömänä ja sisälsi viittauksen IFRS-standardeihin. Tilintarkastuskertomuksissa oli joitakin pieniä systemaattisia kirjoitusvirheitä. Toisen toimeksiannon tilinpäätösmerkintä ei ollut suositusten mukainen.

Laaduntarkastushavaintojen mukaan Moisio on toiminut vastoin hyvää tilintarkastustapaa. Moisio on huolimattomuudesta ja varomattomuudesta menetellyt tilintarkastuslakiin perustuvien velvollisuuksien vastaisesti. Tämän vuoksi Moisiolle on perusteltua antaa varoitus. Tilintarkastuslain 12 luvun 2 §:n 15 kohdan mukaan

varoituksen antamisen edellytyksiä arvioidaan kumotun tilintarkastuslain (459/2007) säännösten mukaan. Moision moitittava toiminta täyttää varoituksen antamisen edellytykset sekä toiminnan hetkellä voimassa olleen tilintarkastuslain (459/2007) 23, 40 ja 49 §:ien että uuden lain (1141/2015) 4 luvun 5 §:n, 7 luvun 9 §:n ja 10 luvun 1 §:n mukaan.

Sovelletut säännökset Tilintarkastuslaki (459/2007) 23, 40 ja 49 §
Tilintarkastuslaki (1141/2015) 4 luku 3 § ja 5 §, 7 luku 9 §, 10 luku 1 §, 12 luku 2 § 15 kohta
Hallintolaki 34 §

Valitusoikeus Moisiolla on asianosaisena oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Manne Airaksinen (pj), Mika Ilveskero (vpj), Jussi Heiskanen (tarkastava jäsen), Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Lamberg, Mervi Niskanen, Pekka Pajamo, Riitta Palomäki, Anders Tallberg

Vakuudeksi

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Manne Airaksinen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Anja Ilkko-Virtanen
Esittelijä
tilintarkastusvalvonta@prh.fi

Liite Valitusosoitus

Tiedoksi (kopio) HT Anja Moisio

VALITUSOSOITUS

Tilintarkastuslain (1141/2015) 11 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan tilintarkastuslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Tavallisena tiedoksiantona hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaan postitse kirjeellä toimitettaessa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on annettu todisteellisena tiedoksiantona hallintolain 60 §:n mukaan, saantitodistus osoittaa tiedoksisaannin ajankohdan. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan päätös annettuna tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, ellei muuta näytetä (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003, 19 §).

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä kirjallisesti. Valittaja voi laatia valituskirjelmänsä itse tai käyttää sen laatimisessa avustajaa. Valittaja voi myös valtuuttaa asiamiehen tekemään valituksen puolestaan. Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valittajan antama valtakirja.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava, mihin päätökseen haetaan muutosta. Valituksessa on ilmoitettava, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi.

Valituskirjelmässä tulee esittää perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot eli postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Allekirjoituksella tarkoitetaan omakätistä nimen kirjoittamista.

Liitteet

Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

1. Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. Todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodituksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. Asiamiehen valtakirja, ellei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valituksen määräaika ja toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen tulee toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä.

Valittaja tai hänen edustajansa voi tuoda valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon tai lähettää sen postitse. Oikeudenkäyntiasiakirjoja voidaan toimittaa tuomioistuimelle myös telekopiona tai sähköpostina.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI. Sähköposti [helsinki.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:helsinki.hao(at)oikeus.fi). Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.
Vaihde 029 56 42000 , Faksi 029 56 42079